

РЕЦЕНЗИЯ

на докторски труд

на Елица Йорданова Стоянова

**тема: „ДЖУДО-УСЛОВИЕ ЗА РАЗВИТИЕ НА ЕМОЦИОНАЛНАТА
ИНТЕЛИГЕНТНОСТ НА СТУДЕНТИТЕ“**

за придобиване на образователна и научна степен

“ ДОКТОР“

Рецензент доц. д-р Боряна Туманова

Завършила висшето си образование във ВТУ “Св. Кирил и Методи“ със специалност философия и финанси, Елица Стоянова е работила като учител, училищен психолог и инспектор учебна дейност в гр. Русе, а от 2015 работи, като инспектор учебна дейност в СУ “Св. Кл. Охридски“.

Настоящата дисертация се явява закономерен резултат в творческата дейност на Елица Стоянова, чийто интереси и познания в тази област имат решаващо значение за качеството на предложения труд. Дисертационният труд на Елица Стоянова е оформен по изискванията за разработване на научни трудове и по-специално на докторски труд. Разработката засяга важен проблем – взаимовръзката и взаимодействието между спорта и емоционалната интелигентност (ЕИ). Търсенията, проучването и изследванията на докторанта разширяват познанията, свързани с идеята за спорта като феномен на културата и начин на живот, а спортната комуникация като показател за ниво на емоционална интелигентност. От голямо значение са предложените факти и анализи, които дават възможност да се съпоставят и направят изводи относно взаимовръзката и взаимодействието между спорта и ЕИ, резултати, които могат да разширят учебните програми, да се анализират методите за усъвършенстване и обогатяване на формите, подхода и средствата, по време на следването в Университета.

Представената докторска дисертация е разработена върху 210 стандартни компютърни страници. Структурирана е в увод и четири глави с общ обем от 172 страници, литература съдържаща 292 заглавия, от които 212 на кирилица, 56 на латиница

РЕЦЕНЗИЯ

и 24 интернет сайта, както и 10 на брой приложения. Онагледен със 12 фигури и 17 таблици.

Уводът представя мотивацията на докторантката. Професионално, компетентно и научно обосновано Елица Стоянова показва значението на спорта, в частност джудо, като средство за физическо, когнитивно и личностно израстване.

Още в началото на дисертационния труд докторантката убедително защитава **актуалността и значимостта** на изследвания проблем. Подобно иновативно изследване в теорията и практиката на физическото възпитание и спорта няма, почти отсъстват изследвания за функционирането ѝ в спортологичното знание, няма задълбочени изследвания за връзката на емоционалната интелигентност и спортната дейност. Нарастващата роля на емоционалната интелигентност в съвременното научно познание изисква обособяването ѝ като автономна и самостоятелна категория. Това доказва значимостта, полезността и навременната разработка на темата, избрана от докторантката.

В първа глава „Кратък историко-философски преглед на източната културна традиция и нейната проекция в бойните и спортни изкуства“ на общ обем от 48 страници, авторът на доктората анализира философията на спорта джудо. Прави добро впечатление познанието на автора в разглежданата област. Това си проличава от добре систематизираните източници, когато се разглеждат и анализират проблемите.

Втора глава „Емоционална интелигентност и спортносъстезателната активност“ е с обем от 56 страници и представя дизайнът на експерименталното изследване. Разглежда се емоционалната интелигентност и нейните разновидности. Направен е анализ на възникването ѝ и теоретическата обосновааност, както и взаимовръзката със спорта, по конкретно с джудо. Изложена е работна хипотеза въз основа на направения анализ, практическите познания и опит в социалнопсихологическите и нравствени аспекти на бойните изкуства.

Трета глава „Цел, задачи, организация и методи на изследване на проявите на емоционална интелигентност при обучението и практикуването на спорта джудо“ състояща се от 51 страници, обхваща целта, задачите, обекта, предмета, субекта, методите и организацията на изследването. Целта е амбициозна и значима. Задачите са формулирани точно и са адекватни на поставената цел. Отново е изложена работната хипотеза, ясно формулирана и логическо следствие от целта и задачите. Считаю, че

РЕЦЕНЗИЯ

мястото и в тази глава предопределя посоката на изследването в труда и е излишно първото ѝ излагане в предишната глава. В тази част се представя организацията на изследването (предмет, обект, контингент), както и етапите на провеждане на експерименталното изследване. Тук е събрана същинската изследователска работа на докторанта. С прецизност и професионализъм Елица Стоянова описва използваните експериментални методики. Сполучливо и задълбочено дисертантката подбира показателите, като за целите на своето изследване използва надеждни математико-статистически методи, които гарантират висока степен на репрезентативност и достоверност.

В Четвърта глава са анализирани резултатите от експерименталното проучване на проявите на емоционална интелигентност при обучението и практикуването на спорта джудо. Първичните данни и количествените резултати от изследването са поместени в таблици, илюстрирани в графики, което улеснява експерименталните анализи и реализирането на целта и задачите на експерименталното изследване, и дават яснота за взаимовръзката и взаимодействието на спорта джудо и емоционалната интелигентност. Направен е анализ на разликите между джудо и други индивидуални спортове, на базата на който се предлагат допълнителни методи, показатели и критерии за оценка на спортната дейност.

Всичко изложено дотук ми дава основание да твърдя, че Елица Стоянова свободно борави с философската терминология, и демонстрира високи познания в проблематиката свързана с психологията. Третирианият проблем и неговият анализ са допълнение в специализираната наука. Темата е сполучливо избрана, отговаря на потребностите на обществото от разкриване на реални възможности за развитие на ЕИ.

В дисертационния труд има единство между работна хипотеза, поставени цел и задачи, анализ на получените резултати и направени изводи. Изследването на влиянието на ЕИ върху психичното здраве и благополучие на човека и ефекта от въздействието на занимания със спорт, утвърждава дисертабилността на работата. Практическата значимост на работата е изразена в три аспекта: научно-теоретически, научно-практически и учебно-методически.

Заключение: Трудът има завършен вид. Авторът се е съобразил в значителна степен със забележките и препоръките направени при вътрешната защита. Научната разработка е с научни приноси и приложение в усъвършенстването на учебния процес,

РЕЦЕНЗИЯ

като изискване към единство на специализираната академична дейност – спорт и развитие на ЕИ. Въз основа на изложените положителни оценки считам, че настоящият труд има изследователски достойнства значими, както за теорията и практиката на спортната дейност, така и за сферата на спортната педагогика и психология, и ще повлияе положително върху цялостната система за физическо възпитание и спорт в Алма Матер. Всичко казано дотук ми позволява да предложа на членовете на Научното жури да присъди образователна и научна степен „**Доктор**” на Елица Йорданова Стоянова.

16.10.2017 г.

Рецензент : доц. д-р Боряна Туманова